KONEYRITTÄJÄT

Asiantuntijalausunto

Simo Jaakkola
varatoimitusjohtaja

17.10.2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan maatalousjaostolle

Asia: **Valtion talousarvioesitys vuodelle 2023 - metsätalouteen liittyvät kysymykset**

Koneyrittäjien liitto toteaa lausuntonaan hallituksen esityksestä seuraavan.

Valtion tulo- ja menoarviossa esitetään Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seurauksena huoltovarmuutta, energiaomavaraisuutta ja puhtaita teknologioita koskevaan kokonaisuuteen n. 241 milj. euron määrärahoja. Lisäksi kokonaisuuteen sisältyy yhteensä 225 milj. euroa valtuuksia vuodelle 2023 mm. puhtaan energian hankkeisiin. Koneyrittäjät näkevät ja laajemminkin nähdään, että turpeella on merkittävä rooli lähivuosina ja kenties koko vuosikymmenen aikana etenkin kaupunkien lämmityksessä. Lämmitys nojaa suuresti vielä pitkään polttamiseen ja siinä kotimaisilla polttoaineilla – puulla ja myös turpeella - on merkittävä rooli. Puun käyttömäärä lisääntyy, mutta kotimaisen puun kysynnän kasvu on sodan seurauksena niin metsäteollisuudessa kuin energiateollisuudessa niin suuri, että puun saatavuudesta sekä metsien hakkuiden kestävyydestä kannetaan huolta. Jotta liian nopean hakkuumäärien kasvattamisen haitoilta vältyttäisiin ja hyödynnettäisiin kaikki kotimainen polttoaine**, tarvitaan päätöksiä turpeen hinnan alentamiseksi ja vakauttamiseksi. Yksi keino olisi asettaa päästöoikeusmaksulle katto määräajaksi.** Tämän mahdollistamiseksi fossiilisilta polttoaineilta kerättyä päästöoikeusmaksua voisi käyttää tähän tarkoitukseen. Se toisi turpeen turvaamaan taloudellisesti järkevällä tavalla kestävää puun käyttöä. Tässä on kaikilla voitettavaa. Edes pitkän ajan ilmastotavoitteet eivät olisi uhattuna.

Lisäksi Venäjän aloittaman sodan seurauksena pyritään yksityistieavustuksien avulla varmistamaan / tukemaan kotimaisen puun saatavuutta. Tämän Koneyrittäjät näkevät oikein hyvänä linjauksena. Osana Itä-Suomen elinvoiman vahvistamista esitetään Karjalan radan parantamishankkeeseen 31,1 milj. euroa. Tämä palvelee myös puutavaran kuljetuslogistiikan kilpailukyvyn parantamista, mikä on hyvä asia.

Työvoima ja koulutus
Budjettiesityksessä on esitetty osaavan työvoiman saatavuutta ja työllisyyttä tukevia toimia. Ne ovat sangen sosiaali- ja terveysalalle painottuneita. Todettakoon, että puun käyttö on Suomessa kovassa kasvussa uuden Kemin biotuotejalostamon sekä sahainvestointien valmistumisen sekä puun tuonnin vähentyessä. Nämä lisäävät puunkorjuun ja puunkuljetuksen tarvetta ja lisäävät työvoiman kysyntää. Alan yrittäjistä yli 80 prosenttia arvioi Koneyrittäjien markkinatilannekyselyssä työvoiman löytymisen olevan jo nyt työlästä tai jopa mahdotonta. Työntekijöiden koulutuksessa niin nuorisoasteella kuin aikuiskoulutuksessa tehokkain tapa kouluttaa on työpaikalla opiskelu. Se on kuitenkin hyvin kallis muoto kouluttaa koneyrityksille, jotka puunkorjuualalla ovat pääosin hyvin pieniä yrityksiä. Siksi olisi tärkeää, että erityisalojen kuten metsäkonealan koulutuksessa osa määrärahoista voitaisiin ohjata taloudelliseksi tueksi yrityksissä tapahtuvan opiskelun edellytysten parantamiseksi. Tämä pitäisi tehdä mahdolliseksi ja jopa pakolliseksi. Metsäkoneenkuljettajien koulutus on yksi kalleimmista koulutuksista Suomessa.

Sitratie 7, 00420 Helsinki
puh. 040 900 9410, fax (09) 563 0329
etunimi.sukunimi@koneyrittajat.fi
www.finnmetko.fi, www.koneyrittajat.fi

KONEYRITTÄJÄT

Metsäkeskus ja tiet sekä sillat

Hallinnonalan talousarvioesityksessä tavoitteeksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla asetetaan päämääräksi rakentaa uusiutuvaa Suomea, mikä tarkoittaa uusiutumiskykyistä ja kestävää ruokajärjestelmää ja luonnonvarataloutta sekä innovatiivista paikkatietojärjestelmää. Paikkatiedolla tulee olemaan merkittävä rooli ja on hyvä, että se on mainittu.

Toimintaympäristökuvauksessa on nostettu kuusi globaalia muutostekijää, jotka ovat 1) ilmastonmuutos, 2) nopea teknologinen kehitys, 3) kilpailu ehtyvistä luonnonvaroista, 4) globaalin talouden murros, 5) arvojen ja asenteiden muutos sekä 6) väestörakenne ja kaupungistumiskehitys. Osa näistä kaipaa mielestämme täsmennystä. Ilmastonmuutoksen voisi täsmentää nimenomaan ilmaston lämpenemiseksi, millä on monenlaisia seurauksia. Globaalin talouden murrosta olisi lukijan ymmärryksen lisäämiseksi syytä kuvata millainen käsitys murroksesta on esityksen takana. Samoin arvojen ja asenteiden muutosta olisi hyvä parilla lisämääreellä täsmentää. Väestörakenteella ainakin Suomessa tarkoitettaneen väestön vanhenemista, mutta kenties myös vaikkapa koulutustason nousua. Pieni lisäys ja täsmennys muutostekijöihin kertoisi, mille perustalle ja näkymälle budjetista päättävät ovat sitoutuneet.

Momenttikohtaisiin asioihin toteamme seuraavaa.

1) Tuki puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen (30.40.44)

Budjetissa esitetään puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen maksatusperusteisesti 47,5 miljoonaa euroa. Myöntövaltuutta on kuitenkin 54,5 miljoonan euron edestä. Metsätalouden kannustejärjestelmä ollaan uudistamassa. Hallituksen esitys on juurikin eduskunnan käsittelyssä. Nuoren metsän hoito ja siihen liittyvä pienpuun keruu muuttuu, mikäli eduskunta niin päättää, jälkirahoitteiseksi. Järjestelmän ehtoja on yksinkertaistettu. Taimikon varhaisen hoidon tuen ehtoja parannetaan. Näillä muutoksilla pyritään siihen, että taimikot tulisivat ajoissa hoidettua ja nuorten metsien hoitorästejä päästäisiin todella vähentämään. Myös suometsien hoidon ehtoja tullaan voimakkaasti muuttamaan ja odotusarvo on, että suometsien hoitomäärät lähtevät uudelleen nousuun. Pääpaino vaikutuksista tulee olemaan vasta vuonna 2024 ja siitä eteenpäin, johon pitää varautua vuoden 2024 budjettia laadittaessa.

Julkisilla varoilla kannustetaan metsänomistajia tekemään/teettämään metsissään yhteiskunnankin kannalta oikeaan suuntaan vaikuttavia toimia. Näitä toimia tekevät käytännössä metsäalan palveluita tarjoavat tahot. Itse työn metsässä tekee joku metsäalan yrittäjät omistamillaan koneilla. Määrärahan mitoituksessa on huomioitava, että etenkin kahden viime vuoden aikana koneellisen työn kustannukset ovat nousseet rajusti. Tilastokeskuksen ylläpitämien konekustannusindeksien mukaan puunkorjuun, puun kuljetuksen ja puun haketuksen konetöiden kustannukset (panokset) ovat kallistuneet kahden vuoden aikana noin 20-30 prosenttia. Näitä kustannuksia kannustejärjestelmällä pyritään käytännössä kohtuullistamaan. Jos tuki ei muutu kustannusten tahdissa, sen vaikuttavuus alenee.

Metsätiehankkeet
Metsäteiden perusparannus ja uudisrakentaminen sekä suometsien hoidon työmäärien kehitys on ollut pitkään epätyydyttävällä tasolla. Metsäteiden ympärivuotinen liikennöitävyys on yksi avaintekijä pitääksemme puunkorjuun, puunkuljetuksen ja muut metsässä tehtävät työt kannattavina ja samanaikaisesti kilpailukykyisinä. Hyvä liikennöitävyys tarkoittaa myös vähemmän päästöjä metsätalouteen liittyvässä kulkemisessa ja kuljetuksissa. Lisäksi on huomattava, että metsäteollisuuden laajennusinvestoinnit sahoilla ja biotuotetehtaissa sekä

energiateollisuuden panostukset puun käytön lisäämiseen lisäävät kulkemisen ja kuljetusten määriä vastaisuudessa. Sahateollisuus on tekemässä investointeja, jotka lisäävät lähivuosina sahauksen kapasiteettia parilla miljoonalla kuutiometrillä (Lähde: Luken suhdannekatsaus), mikä tarkoittaa parhaimmillaan noin neljän miljoonan kuution tukin käytön lisäystä. Biotuotetehdas Kemissä käynnistyy 2023 lisäten puun käyttöä edelleen. Tuontipuukanavan sulkeuduttua Venäjältä tarvitaan puuta lisää kotimaasta. Se lisää metsäteiden käyttöä merkittävästi.

Tähän liittyen Koneyrittäjät tervehtivät ilolla Suomen Metsäkeskuksen koordinoimaa Tiesit-hanketta, joka on kokonaisuudessaan useampivuotinen ja yli 5 miljoonan hanke. Vuonna 2023 hankkeelle on myönnetty 2,5 miljoonaa euroa (momentti 30.40.46). Hankkeen avulla kartoitetaan yksityisteiden tiestön ja siltojen kunto maassamme. Yksityisteiden merkitys on suuri metsätalouden kannalta. Niitä käyttävät kone- ja kuljetusyritykset, metsäpalveluyritykset, metsänomistajat, puunostajat, operaatioiden suunnittelijat. Lähes kaikki teollisuus- ja energiapuu lähtee metsästä yksityisteitä pitkin. Niiden käytettävyys on iso kilpailukyky- ja turvallisuustekijä. Hankkeen tuloksena tietopohja yksityisteistä paranee selvästi ja pääsemme hyödyntämään tietoa teiden ylläpidossa, kunnostuksissa ja peruskorjauksissa. Näemme, että olisi tärkeää samalla jo miettiä, miten kerättyä dataa hyödynnetään ja miten sitä voitaisiin esimerkiksi joukkoistetulla tiedonkeruulla pitää tulevaisuudessa jatkuvasti ajan tasalla.

Koska energia- ja metsäteollisuuden raaka-aineen kuljetusketju metsistä alkaa puunkorjuulla ja usein yksityisteiden varrelta olisi erittäin tärkeää, että yksityisteillä voidaan kulkea koneiden siirroissa käytettävällä siirtokalustolla samoin edellytyksin kuin yleisillä teillä.eli 33 tonnin 3- akselisella telipainolla.

Metsäteiden kunnostushankkeet, jotka tehdään kestävän metsätalouden tukemana, ovat vuosi vuodelta vähentyneet. Pullonkaulana on tie- ja ojitushankkeiden kokoon juokseminen. Tiehankkeiden kokoon juoksu ilman varmuutta hankkeiden toteuttamisesta on aikaa vievä sekä liian suuri taloudellinen riski alan toimijoille, jotka pääosin ovat varsin pieniä yrityksiä/organisaatioita. Kokoon juoksun hankaluutta olisi jonkin verran vähennettävissä, jos metsäteiden kunnostuksen tuki voitaisiin myöntää yksittäisten maanomistajien sijaan tiekunnalle. Tätä esitti uutta kannustejärjestelmää valmistellut työryhmä. Lakivalmistelussa tämä vaihtoehto on jäänyt pois, joten mitään uutta tiehankkeisiin liittyen ei ole tulossa.

Koneyrittäjät näkevät, että aikaratasta tulisi kääntää tavallaan taaksepäin ja tiehankkeiden kokoon juoksun edistämiseksi ratkaisuna voisi olla, että kokoon juokseminen annettaisiin Suomen metsäkeskuksen tai vaikkapa maanmittauslaitoksen tehtäväksi (vrt. tilusjärjestelyt).

2. Metsäluonnon hoito (30.40.45)
Metsäluonnon hoidon edistämiseen kohdennetaan budjetissa 17,5 milj. euroa. Määräraha kasvaa reippaasti. Toteamme, että tähän tukeen on syytä panostaa. Metsien käyttöön kohdistetaan yhä voimakkaampaa painetta. Metsien monimuotoisuutta olisi vahvistettava. Talousmetsien hoidon yhteydessä ja ohessa tapahtuvaa luonnon- ja ympäristönhoitoa olisi pystyttävä lisäämään. Teollisuuden puunkäytön lisäykset luovat hyvinvointia osaltaan Suomeen. Puunhankinnan määrien kasvaminen Suomessa lähivuosina lisää riskiä monimuotoisuuden heikkenemiselle. Tarvitsemme aktiivisia toimia metsien monimuotoisuuden turvaamiseksi. Tämä tarkoittaa, että monimuotoisuuden lisäämistoimet on valtavirtaistettava metsien käytön prosesseihin. Tästä työstä valtaosa tapahtuu siten ilman julkisten varojen käyttöä. Julkisilla varoilla (ympäristötuki ja metsäluonnon hoitohankkeiden tuki) voidaan tukea em. valtavirtaistamista ja luonnonhoidon tuilla on merkittävä tosiasiallinen ja henkinen vaikutus metsäluonnon hoidossa. Tänne panostaminen ei saa olla pois puuntuotannon kestävyyteen panostamisesta.

3. Metsäkeskus (30.40.46)

Metsäkeskukselle asetetaan erilaisia taloudellisuus, suorite- ja laatuseuraavia laatutavoitteita. Otantatarkastuksessa rahoituskelpoisuudeltaan hyvien nuoren metsän hoidon hankkeiden osuus suoritepinta-alasta halutaan olevan vähintään 78%. Tämä on tavoitteena hieman kyseenalainen, koska laadun metsässä tekevät puunhankintaprosessin toimijat, viime kädessä koneenkuljettaja, ei metsäkeskuksen henkilöstö. Metsäkeskuksella voi oikeastaan olla vain informaatio-ohjausta ja senkin resurssit ovat liian ohuet. Se perustaa viestinsä otantatarkastuksiin, joiden otantamäärät ovat liian pienet luotettavien tulosten aikaansaamiseksi. Tuon mittarin soisi poistetavan tai sitten lisättävän resursseja niin, että päästään luotettaviin otantoihin ja riittävään informaatiovaikuttamiseen.

Koneyrittäjät toistavat viimevuotisen esityksen, että myös tie- ja suometsien hoidon hankkeiden rahoituspäätösten tekemiselle ja maksatukselle asetettaisiin riittävän kunnianhimoinen tavoite. Kuten tiedetään, niin tienhoidon ja suometsien hoidon hankkeiden kemeratukien maksatuksen ennakoimaton maksuaikataulu oli omiaan edistämään Otson konkurssiin ajautumista. Jos maksatusaikataulua ei voida ennakoida, on mahdoton neuvotella väliaikaisesta rahoituksesta kassakriisin uhatessa.

Kuten jo aiemmin totesimme, näemme oikein hyvänä, että Metsäkeskukselle on myönnetty määrärahaa yksityisteiden tiestön ja siltojen kuntokartoitukseen.

Metsäkeskus ja metsäalan toteutustieto
Metsäkeskus on sidosryhmien kanssa viime vuodet kehittänyt Kaatopalvelua, mikä tarkoittaa metsäkonetiedon hyödyntämistä metsävaratiedon päivityksessä. Käytännössä se tarkoittaa, että metsäkoneen tuottama paikannustieto sekä hakkuutapa- ja hakkuuajankohtatieto siirretään anonymisoituna hakkuukoneelta puut ostaneen tahon tietojärjestelmän kautta Metsäkeskukseen. Se käyttää tietoa päivittääkseen metsävaratietoja – hakkuualueen geometria, hakkuutapa ja hakkuun ajankohta. Tämä operaatio parantaa metsävaratiedon laatua ja päivitysoperaation tehokkuutta merkittävästi. Tämä on ollut hieno kehityshanke ja -askel, josta tulee jokapäiväistä totta vuonna 2023 alkaen.

Jotta metsäkoneiden keräämää tietoa voidaan lisätä ja yhä monipuolisemmin hyödyntää, tarvitaan tuotekehitystä. Metsäkoneisiin tarvitaan uusia ominaisuuksia monipuolisen ja tarkan tiedon keräämiseksi. Se maksaa ja tuotekehityksen maksaa aina koneen ostava asiakas – koneyrittäjä. Nyt on ollut havaittavissa, että Metsäkeskus mielellään ottaisi vastaan erilaista metsävaroihin liittyvää tietoa. Se panostaa itsekin erilaiseen tiedonhankintaan ja sen modernisointiin ja maksaa niihin liittyvät kustannukset. Mutta metsätöiden toteutuksesta saatavan tiedon se ottaa ja haluaa ottaa mieluusti vastaan ilmaiseksi. Tiedonkeruun kehittyessä eri tahoilla on paljon ideoita, mitä kaikkea tietoa metsäkoneilla voisikaan tuottaa. Tieto otetaan mielihyvin vastaan ja siitä jalostetaan erilaisia hyödyllisiä asioita. Jotkut asioista ja tiedoista hyödyttävät koneyrittäjiäkin, mutta monesti hyödyn keräävät aivan muut. Metsäkeskukselle olisi tulevaisuudessa annettava resurssit tiedon ostamiseen taikka toimijoiden tiedonkeruun kustannusten kattamiseen. Ei yksittäinen koneyritys saa olla yhteiskunnallisesti tärkeän tiedon keräämisen maksaja.

4. Luonnonvarakeskus
Luonnonvarakeskuksen vastuulla on mm. puutavaranmittauksen tutkimus, kehittäminen, neuvonta ja viranomaistoiminta (valvonta). Suomessa mitataan vuosittain teollisuuspuuta ja energiapuuta markkinatilanteesta riippuen 60-75 miljoonaa kuutiota, jatkossa jopa yli 80 miljoonaa kuutiota. Mitattavan puun määrän perusteella maksetaan kantorahatuloja liki 3 miljardia euroa sekä yrittäjille puunkorjuun urakointimaksuja noin 700 miljoonaa euroa sekä puunkuljetuksen maksuja useita satoja miljoonia. Yhteensä rahaa liikkuu puun ja palveluiden ostossa pian yli neljä miljardia euroa. Ja maksut perustuvat pitkälti mitattuun puumäärään. Puutavaranmittausta säädellään lailla ja asetuksella. Tämän osalta puutavaran mittauksen

neuvottelukunnassa olevat toimijat ovat osoittaneet huolensa siitä, että puutavaran mittaukseen kohdistetaan riittävät määrärahat. **Säilyttääksemme hyvän luottamuksen puutavaran mittaukseen ja jatkaaksemme siinä saavutettua hyvää kehitystä, on Luken tähän toimintaan kohdistamia määrärahoja niin tutkimuksen ja kehittämisen kuin viranomaistoiminnan suhteen kasvatettava.**

5. Metsähallitus (30.40.64) – hankintoihin lisää vastuullisuutta
Metsähallituksen yleistehtävänä on käyttää, hoitaa ja suojella hallinnassaan olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta kestävästi ja toimia tuloksellisesti. Metsähallitukselle on asetettu toimintatavoitteeksi, että se ottaa huomioon liiketoimintaa harjoittaessaan ja ohjatessaan tytäryhtiöitä metsähallituslain mukaiset yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet.

Metsähallitus ostaa noin 10 prosenttia Suomen puunkorjuupalveluista. Se hankkii palvelut julkisten kilpailutusten kautta. Metsähallituksen puunkorjuun ja puunkuljetusten kilpailutuksen ehdot ovat nyt sellaiset, että lähes kaikki kynnelle kykenevät kone- ja kuljetusyritykset voivat kilpailutukseen osallistua. Osallistumisen ehdot ovat niin lievät. Tämä tarkoittaa sitä, Metsähallitus tarjoaa kaikille puunkorjuupalveluita myyville yrityksille mahdollisuuden osallistua Metsähallituksen kilpailutuksiin. Tämä johtaa kokemustemme mukaan paikoin epäterveeseen hintakilpailuun, jolla on vaikutusta myös yksityispuolen puunkorjuumarkkinaan. Sielläkin syntyy hintapainetta Metsähallituksen kilpailutusten takia. Tuloksena on todistetustikin se, että kaikki kilpailutuksia voittaneet eivät selviä velvoitteistaan, koska niiden yritystalous on ollut liian heikko jo kilpailuun lähdettäessä. Tästä nähtiin esimerkkejä viime keväänä, kun polttoaineiden hinnat nousivat voimakkaasti.

Koneyrittäjien tahtotila on, että valtion organisaation ei pidä olla se, joka tarjoaa (lähes ainoana) heikossa taloudellisessa iskussa oleville yrityksille mahdollisuuden halpaan hintaan voittaa tarjouskilpailussa ja samalla vääristää koko markkinan tasapainoa. Metsähallituksen edellytetään olevan varsin voimakkaasti voitollinen. Mutta ei ole oikein, jos Metsähallitus turvaa kannattavuuttaan mahdollistamalla huonossa taloustilanteessa olevien yritysten voittaa kilpailutuksia, saada jatkoaikaa yritystoiminnalleen ja aiheuttaa siten haittaa koko alalle.

Edellä kerrottuun viitaten esitämme, että **Metsähallitukselle tulisi asettaa tiukemmat vaatimukset hoitaa kilpailutukset tervettä yritystoimintaa edistävällä tavalla.**
Se tulisi näkyä nykyistä tiukempina taloudellisen suorituskyvyn vaatimuksina hankintoja kilpailutettaessa. Julkisten toimijoiden tulee kantaa erityistä huolta hankintojensa vaikutuksiin markkinoilla eikä edistää/sallia omilla toimillaan epätervettä toimintaa.

Tulo- ja menoarviossa sivulla 547 Metsähallituksen keskeisiä palvelutavoitteita kuvattaessa tulisikin ilmaista seuraavaa:
”Metsähallituksen liiketoiminnassa sovitetaan yhteen taloudellinen kannattavuus, **hankintojen kestävyys**, luonnon monimuotoisuus ja ilmastokestävyys. ” Lihavoitu osa on lisäysehdotus.

Metsähallitukselle sopisi erinomaisesti rooli edistää metsäkoneenkuljettajakoulutusta luomalla opiskelumahdollisuuksia käytännön metsätyössä. Siksi esitämme metsähallitukselle tavoitteeksi, että **Metsähallituksen tulisi palveluiden hankinnoissaan erityisehdoin/kannustein edistää sitä, että palveluja tarjoaville koneyrityksillä olisi Metsähallituksen työmailla nykyistä paremmat taloudelliset mahdollisuudet tarjota opiskelijoille opiskelupaikkoja todellisessa työympäristössä**

Perusteluna edelliselle ehdotukselle esitämme seuraavaa: Metsäalan koneurakoinnissa ammattinsa osaavien koneenkuljettajien merkitys on hakkuissa kasvamaan jätettävän puuston, luonnon monimuotoisuuden kuin toiminnan kannattavuuden kannalta ratkaiseva. Metsäkoneala tarvitsee satoja uusia kuljettajia vuosittain ja uudet metsäteollisuusinvestoinnit (Rauma, Kemi ja energia-alan kasvava puunkäyttö) kasvattavat tarvetta. Toisaalta alan opiskelijoilla on vaikeuksia saavuttaa riittävä ammattitaitotaso opintojen aikana ja sitä kautta

työllistyminen metsäalalle heikkenee (tutkittu fakta). Tilannetta parantaisi hyvin järjestetty työpaikalla oppiminen. Oppilaat tarvitsevat opintojensa aikana työpaikalla opiskelun paikkoja, joita voisi tarjoutua merkittävästi Metsähallituksen työmailla.

6. Muuta – energiaturpeen näkymien vakauttamiselle on tarve

Tässä yhteydessä ei voi olla nostamatta esille hallituksen taannoin tekemää päätöstä nostaa turveveroa 2,7 euroa/MWh sekä päästöoikeuden hinnan ripeää nousua 2021 aikana ja sen jäämistä korkealle tasolle. Nämä ovat leikanneet energiaturpeen kilpailukyvyltä siivet. Nyt turvetta taas tarvittaisiin puun ohella lämmön ja sähkönkin tuotantoon. Siihen ei riitä päätöksen kasvattaa varmuusvarastojen määrää. Turpeelle pitäisi saada selkeä käyttönäkymä. Siksi olisi tärkeää, että turpeen hintaa saataisiin alaspäin ja vakautettua. Se antaisi mahdollisuuden sen vakaaseen käyttöön energiakriisiä helpottamaan ja samalla myös kuluttajan energialaskua kohtuullistamaan. Turpeen käyttö puun ohella lieventäisi myös suurta puunkäyttöpainetta metsissä. Tuontipuun korvaaminen aiheuttaa käyttöpainetta, mikä muodostaa jonkinlaisen ainakin lyhyen tähtäimen riskin metsien hiilinielun pienenemiselle ja monimuotoisuudelle. Emme pidä näitä riskejä erityisesti suurina, mutta nämä asiat ovat paljon keskustelussa esillä ja hakkuiden lisääminen ei erityisesti paranna tilannetta. Hakkuiden lisääminen aiheuttaa myös puunkorjuupalveluille paljon lisää kysyntää ja markkina on kuumenemassa. Koneiden toimitusajat ovat pitkiä ja työvoimaa on hankala rekrytoida lisää nopeassa tahdissa. Turpeen käytön lisäys toisi helpotusta tähän, ja käytännössä suhteellisen helpolla saisimme lisättyä polttoaineen määrää markkinoilla. Nyt polttoaineesta on pulaa. Mikäli energiaturpeelle rakennettaisiin esimerkiksi tämän vuosikymmenen ajaksi vakaa markkinanäkymä, helpottaisi se myös oikeudenmukaisen siirtymän toteuttamista. Se tapahtuisi työtä tehden, työtuloja ja verotuloja kerryttäen. Toki turpeen hinnan vakauttaminen vaatii panostuksia. Olemme esittäneet päästöoikeusmaksujen kanavoimista turpeen päästöoikeuden saattamiseksi esim. 30 euroa/tCO2 tasolle. Valtio maksaisi ylimenevän osan.

Tässä yhteydessä haluamme kiinnittää erityistä huomiota myös ruokahuollon kannalta tärkeisiin kasvualusta- ja kuiviketurpeiden tuotantoon. Niiden tuotanto on ollut tiiviisti kytköksissä energiaturpeen tuotantoon. Energiaturpeen tuotannon alasajo heikentää näiden ruoantuotannon ja eläintenpidon kannalta tärkeiden turvelajikkeiden tuotantomahdollisuuksia tulevaisuudessa. Olisi aika varautua tähän tilanteeseen, eikä antaa tilanteen kärjistyä.

Helsingissä 17.10.2022

Koneyrittäjät ry

Simo Jaakkola
varatoimitusjohtaja

Koneyrittäjät ry on runsaan 2000:n energia-, maarakennus- ja metsäalan koneyrittäjän valtakunnallinen yrittäjä- ja työnantajajärjestö. Koneyrittäjät työllistävät metsäalalla välittömästi itsensä lisäksi noin yli 5000 työntekijää.